

Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών: Η Επιτροπή διατυπώνει κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και να καταστήσει την Ευρώπη περισσότερο πράσινη και πιο ψηφιακή

Βρυξέλλες, 22 Νοεμβρίου 2022

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε τον κύκλο συντονισμού των οικονομικών πολιτικών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2023. Η δέσμη μέτρων βασίζεται στις [φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις 2022](#), οι οποίες έδειξαν ότι, μετά από ένα πρώτο εξάμηνο του έτους με ισχυρή ανάπτυξη, η οικονομία της ΕΕ έχει εισέλθει σε μια πολύ πιο δυσχερή φάση. Ενώ η ταχεία και καλά συντονισμένη δράση πολιτικής κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 αποδίδει καρπούς, οι επιπτώσεις της **εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία** φέρνουν την ΕΕ αντιμέτωπη με **πολλαπλές και σύνθετες προκλήσεις**. Οι ιστορικά υψηλές τιμές της ενέργειας, τα υψηλά ποσοστά πληθωρισμού, οι ελλείψεις εφοδιασμού, τα αυξημένα επίπεδα χρέους και το αυξανόμενο κόστος δανεισμού επηρεάζουν την επιχειρηματική δραστηριότητα και διαβρώνουν την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών.

Οι προκλήσεις αυτές απαιτούν συντονισμένη δράση για τη διασφάλιση επαρκούς και οικονομικά προσιτού ενεργειακού εφοδιασμού, τη διαφύλαξη της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, με παράλληλη διατήρηση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Ταυτόχρονα, απαιτείται ταχεία δράση για την τόνωση της δυνητικής ανάπτυξης και της δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας και για την υλοποίηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. **Ο συντονισμός οικονομικής πολιτικής** μέσω του **Ευρωπαϊκού Εξαμήνου** θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν αυτούς τους στόχους θέτοντας προτεραιότητες και παρέχοντας σαφείς και καλά συντονισμένες κατευθύνσεις ακολουθητέας πολιτικής για το επόμενο έτος.

Ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Η φετινή ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη προτείνει ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την περαιτέρω ενίσχυση **των συντονισμένων απαντήσεων πολιτικής της ΕΕ** για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων των ενεργειακών κλυδωνισμών **βραχυπρόθεσμα**. Ταυτόχρονα, είναι ζωτικής σημασίας να συνεχιστεί η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας και η προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης **μεσοπρόθεσμα**, διατηρώντας παράλληλα την **ευελιξία** για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων. Η προσέγγιση αυτή συνάδει με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Οι τέσσερις προτεραιότητες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου παραμένουν: προαγωγή της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, της παραγωγικότητας, της δικαιοσύνης και της μακροοικονομικής σταθερότητας, με σκοπό την προώθηση της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας.

Ο **μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας**, με προϋπολογισμό ύψους 723,8 δισ. EUR για επιχορηγήσεις και δάνεια, εξακολουθεί να παρέχει σταθερή ροή επενδύσεων σε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, υποδομές και δεξιότητες, και στηρίζει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων έως το 2026. Σήμερα η Επιτροπή ενέκρινε 26 εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, τα οποία είχαν όλα εγκριθεί από το Συμβούλιο. Μέχρι στιγμής, οι πληρωμές που έχουν εκταμιευθεί στο πλαίσιο του Μηχανισμού υπερβαίνουν τα 135 δισ. ευρώ.

Το **REPowerEU**, το σχέδιο της ΕΕ για ταχεία σταδιακή απεξάρτηση της ΕΕ από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα, θα κινητοποιήσει **πρόσθετους πόρους** για την αύξηση της ανθεκτικότητας των ενεργειακών συστημάτων της ΕΕ και την πρόληψη της ενεργειακής φτώχειας μέσω στοχευμένων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

Γνώμες για τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ

Η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνέπεια των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων για το 2023 με τις [συστάσεις του Συμβουλίου του Ιουλίου 2022](#). Λαμβάνουν υπόψη τη συνεχιζόμενη εφαρμογή, το 2023, της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών συστάσεων για το 2023, τα κράτη μέλη με χαμηλό και μεσαίο χρέος θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής. Έγινε σύσταση στα κράτη μέλη με υψηλό χρέος να διασφαλίσουν συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών κάτω από την αύξηση του δυναμικού προϊόντος μεσοπρόθεσμα.

Η Επιτροπή καλεί το Βέλγιο, την Πορτογαλία, την Αυστρία, τη Λιθουανία, τη Γερμανία, την Εσθονία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία να λάβουν τα αναγκαία μέτρα στο πλαίσιο της εθνικής διαδικασίας του προϋπολογισμού για να εξασφαλίσουν ότι οι προϋπολογισμοί τους για το 2023 συνάδουν πλήρως με τις συστάσεις του Συμβουλίου.

Δεδομένου ότι η Κροατία θα ενταχθεί στη ζώνη του ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2023, η Επιτροπή χαιρετίζει την απόφασή της να υποβάλει για πρώτη φορά σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος.

Σύσταση για την ευρωζώνη

Η παρούσα σύσταση παρέχει εξατομικευμένες συμβουλές στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ για την περίοδο 2023-2024 σχετικά με τα θέματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της.

Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα πρέπει:

- να συνεχίσουν τον συντονισμό των **δημοσιονομικών πολιτικών** για τη στήριξη της έγκαιρης επαναφοράς του πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο 2 % της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας·
- να διατηρήσουν υψηλό επίπεδο **δημόσιων επενδύσεων** για την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας και τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης·
- να διασφαλίσουν ότι η **στήριξη** που παρέχεται **σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις** που υφίστανται οικονομική πίεση λόγω της **ενεργειακής κρίσης** είναι οικονομικά αποδοτική, προσωρινή και απευθύνεται σε ευάλωτα νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ιδίως ΜΜΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η σύσταση προτείνει τη δημιουργία ενός **συστήματος ενεργειακής τιμολόγησης σε δύο επίπεδα**, το οποίο θα εξασφαλίζει κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας, αντικαθιστώντας τα ευρείας βάσης μέτρα για τις τιμές. Βάσει αυτού του συστήματος, οι ευάλωτοι καταναλωτές θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ρυθμιζόμενες τιμές·
- να στηρίξουν τις **μισθολογικές εξελίξεις** που προστατεύουν την αγοραστική δύναμη των μισθωτών, περιορίζοντας παράλληλα τις δευτερογενείς επιδράσεις στον πληθωρισμό· να αναπτύξουν και να προσαρμόσουν το σύστημα κοινωνικής στήριξης ανάλογα με τις ανάγκες·
- **να βελτιώσουν τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας** περαιτέρω και **να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις δεξιοτήτων**·
- να διασφαλίσουν την αποτελεσματική **συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων** στη χάραξη πολιτικής και να **ενισχύσουν τον κοινωνικό διάλογο**·
- να βελτιώσουν περαιτέρω το **επιχειρηματικό περιβάλλον** και να διατηρήσουν τη **μακροοικονομική σταθερότητα**.

Έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης

Η Έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης είναι μια άσκηση ελέγχου για τον εντοπισμό πιθανών μακροοικονομικών ανισορροπιών. Προσδιορίζει τα κράτη μέλη για τα οποία απαιτούνται εμπειριστατωμένες επισκοπήσεις προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον επηρεάζονται από ανισορροπίες που απαιτούν λήψη μέτρων πολιτικής.

Η φετινή Έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης καταλήγει στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται **εμπειριστατωμένες επισκοπήσεις για 17 κράτη μέλη**: Κύπρο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ισπανία και Σουηδία (που αποτέλεσαν αντικείμενο εμπειριστατωμένης επισκόπησης κατά τον προηγούμενο ετήσιο κύκλο εποπτείας της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών), καθώς και Τσεχία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο και Σλοβακία (που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εμπειριστατωμένης επισκόπησης την περίοδο 2021/2022).

Πρόταση Κοινής Έκθεσης για την Απασχόληση

Η πρόταση κοινής έκθεσης για την απασχόληση (ΚΕΑ) επιβεβαιώνει ότι η **αγορά εργασίας της ΕΕ** έχει ανακάμψει πλήρως από την πανδημία της COVID-19, εμφανίζοντας **ισχυρές επιδόσεις** και υπερβαίνοντας τα προ της πανδημίας επίπεδα απασχόλησης από το τρίτο τρίμηνο του 2021. Παρά την ισχυρή ανάπτυξη, οι νέοι, οι γυναίκες και οι ευάλωτες ομάδες, όπως τα άτομα με αναπηρία ή με μεταναστευτικό υπόβαθρο, χρειάζονται **περαιτέρω στήριξη** για να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Οι πολιτικές για να βοηθηθούν οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν **δεξιότητες που έχουν ζήτηση** πρέπει να ενισχυθούν, ώστε να μετριαστούν οι κίνδυνοι υψηλών ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων και να στηριχθούν οι μεταβάσεις από μια θέση εργασίας σε άλλη στις μεταβαλλόμενες αγορές εργασίας, ιδίως στο πλαίσιο της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Η προώθηση δίκαιων μεταβάσεων στην αγορά εργασίας είναι σημαντική για την επίτευξη των [πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για το 2030](#) όσον αφορά την απασχόληση και τις δεξιότητες, οι οποίοι ενσωματώνονται στην ΚΕΑ.

Οι αυξήσεις των τιμών από το 2021, οι οποίες επιταχύνθηκαν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, άσκησαν πίεση τόσο στην οικονομία όσο και στα νοικοκυριά της ΕΕ. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ επιβραδύνθηκε την άνοιξη του 2022 και το εισόδημα των νοικοκυριών σε πραγματικούς όρους μειώθηκε για πρώτη φορά μετά την πανδημία της COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό, **οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και οι δίκαιοι και επαρκείς κατώτατοι μισθοί** αποτελούν ισχυρά εργαλεία για τη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των μισθών, προάγοντας παράλληλα την απασχόληση. Για να συμπληρωθεί αυτό, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση της κάλυψης και της **επάρκειας της προστασίας του ελάχιστου εισοδήματος**. Αυτό θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη των [πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για το 2030](#) όσον αφορά την απασχόληση και τη μείωση της φτώχειας.

Εκθέσεις μεταπρογραμματικής εποπτείας

Η μεταπρογραμματική εποπτεία αξιολογεί την ικανότητα αποπληρωμής των κρατών μελών που έχουν επωφεληθεί από προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής. Οι εκθέσεις μεταπρογραμματικής εποπτείας για **την Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Κύπρο και την Πορτογαλία** καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι και τα πέντε κράτη μέλη διατηρούν την ικανότητα αποπληρωμής του χρέους τους.

Η σημερινή έκθεση μεταπρογραμματικής εποπτείας για την **Ελλάδα** είναι η πρώτη που εκπονήθηκε για τη χώρα, μετά τη λήξη του πλαισίου ενισχυμένης εποπτείας τον Αύγουστο του 2022. Στην έκθεση διαπιστώνεται ότι η Ελλάδα έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις της, παρά τις δύσκολες συνθήκες λόγω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Η παρούσα έκθεση θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως βάση για να αποφασίσει η Ευρωομάδα την αποδέσμευση μιας τελικής δέσμης μέτρων για το χρέος, εξαρτώμενων από την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών, που συμφωνήθηκαν τον Ιούνιο του 2018.

Επόμενα βήματα

Η Επιτροπή καλεί την Ευρωομάδα και το Συμβούλιο να συζητήσουν τα έγγραφα που υποβλήθηκαν σήμερα και να εγκρίνουν τις κατευθύνσεις που προτείνονται. Η Επιτροπή προσβλέπει επίσης στην έναρξη εποικοδομητικού διαλόγου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με το περιεχόμενο της εν λόγω δέσμης μέτρων, καθώς και για καθένα από τα επόμενα στάδια στον κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Ιστορικό

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο παρέχει ένα πλαίσιο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών. Από τη θέσπισή του το 2011, έχει καθιερωθεί ως φόρουμ για τη συζήτηση, στο πλαίσιο ενός κοινού ετήσιου χρονοδιαγράμματος, των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι χώρες της ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιονομική και οικονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης. Εξακολουθεί να διαδραματίζει αυτόν τον ρόλο στη φάση ανάκαμψης και στην προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελεί το κεντρικό στοιχείο του NextGenerationEU, με προϋπολογισμό 723,8 δισ. EUR σε δάνεια και επιχορηγήσεις για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που αναλαμβάνονται από χώρες της ΕΕ. Ο στόχος του είναι να μετριαστούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού, να καταστούν οι ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες περισσότερο βιώσιμες και ανθεκτικές και να είναι καλύτερα προετοιμασμένες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2023: Φθινοπωρινή δέσμη](#)

Φθινοπωρινή δέσμη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου - [Documents](#)

[Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο](#)

[Φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις 2022:](#)

[Το σχέδιο REPowerEU](#)

[NextGenerationEU](#)

Members of the college said:

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει σήμερα ορισμένες σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις εξαιτίας του επιθετικού πολέμου που διεξάγει η Ρωσία κατά της Ουκρανίας. Όπως διευκρινίζουμε στο σημερινό Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, ο συντονισμός των πολιτικών μας σε ολόκληρη την ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας ώστε να αντιμετωπίσουμε καλύτερα τις άμεσες δυσκολίες και να ισχυροποιήσουμε τις μακροπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές μας. Οι προτεραιότητές μας είναι σαφείς: διασφάλιση οικονομικά προσιτού ενεργειακού εφοδιασμού και θωράκιση εύάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων από υψηλές τιμές ενέργειας. Η μελλοντική μας ευημερία εξαρτάται από την τόνωση της καινοτομίας και τη δημιουργία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων με προσωπικό υψηλών δεξιοτήτων, κατάλληλο για το πράσινο και ψηφιακό μέλλον. Στην προσπάθειά μας να καταπολεμήσουμε τον πληθωρισμό, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η δημοσιονομική πολιτική δεν έρχεται σε σύγκρουση με τη νομισματική πολιτική, έτσι ώστε να αποφύγουμε ένα ευρείας βάσης δημοσιονομικό κίνητρο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο τη χρηματοδότηση από τον ΜΑΑ και το REPowerEU με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων, επιδιώκοντας παράλληλα διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

«Η ευρωπαϊκή οικονομία διανύει ένα έτος προκλήσεων. Αν όμως παραμείνουμε ενωμένοι και επιδιώξουμε μια συντονισμένη απάντηση πολιτικής, βρισκόμαστε σε καλό δρόμο για την αντιμετώπισή τους. Η σύσταση που παρουσιάζουμε σήμερα για τη ζώνη του ευρώ - στην οποία θα καλωσορίσουμε σύντομα την Κροατία ως το εικοστό μέλος της - παρέχει σχέδιο στρατηγικής για μια τέτοια επιδιωκόμενη απόκριση. Η αξιολόγησή μας για τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων 2023, πάντως, παρουσιάζει μια μικτή εικόνα. Το θετικό είναι, αφενός, ότι όλα τα κράτη μέλη σχεδιάζουν να χρηματοδοτήσουν δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια· αφετέρου, το μεγαλύτερο μέρος των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας που έχουν μέχρι τώρα ανακοινωθεί αποτυγχάνουν και πάλι να στοχεύσουν στους πλέον εύάλωτους. Με την πρόβλεψη ότι οι τιμές της ενέργειας θα παραμένουν υψηλές και το επόμενο έτος και την πιθανότητα παράτασης των μέτρων στήριξης, καθίσταται επείγουσα η ανάγκη προσαρμογής τους προκειμένου να αποφευχθεί μια αδικαιολογήτως υψηλή επιβάρυνση των δημοσίων οικονομικών - και να διατηρηθούν τα κίνητρα για τη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων.

Η αγορά εργασίας έχει ανακάμψει επιτυχώς από τον κλυδωνισμό που προκάλεσε η πανδημία της COVID-19, πλην όμως πρέπει να επαγρυπνούμε ενόψει της ενεργειακής κρίσης και της Ρωσικής πολεμικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Η οικονομική επιβράδυνση, η αύξηση των τιμών της ενέργειας και η συμφόρηση στις αλυσίδες εφοδιασμού θα μπορούσαν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην απασχόληση. Στην παρούσα φάση υψηλού πληθωρισμού, οι μισθολογικές εξελίξεις θα πρέπει να προστατεύουν την αγοραστική δύναμη των μισθωτών, ιδίως των χαμηλόμισθων και των αμειβόμενων με τον κατώτατο μισθό, αντικατοπτρίζοντας παράλληλα τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και διαφυλάσσοντας την ανταγωνιστικότητα. Είναι επίσης ζωτικής σημασίας η επαρκής κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένου του κατώτατου εισοδήματος, για τη διατήρηση των μέσων διαβίωσης.

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Laura BERARD](#) (+32 2 295 57 21)

[Flora MATTHAES](#) (+32 2 298 39 51)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Press conference by Valdis Dombrovskis, Executive Vice-President of the European Commission, Nicolas Schmit and Paolo Gentiloni, European Commissioners, on the European Semester Spring package](#)